

VALDEMAR PLADS LANGDYSSE

4760 Vordingborg

Valdemar-Plads-langdysse-01

Valdemar-Plads-langdysse-02

Valdemar-Plads-langdysse-03

Valdemar-Plads-langdysse-04

Administration

Ejerforhold
Oprettet
Sidste rettelse
Tilsyn og beskadigelser
Pleje, skiltning og 100 m.-zone
FREDNINGSNR.
STEDNR.

Privatejet
2011
02-2011
Kulturarvsstyrelsen - [KUAS](#)
[Vordingborg Kommune](#)
[4126-7](#)
[050213-8](#)

Find Fortidsmindet med GPS

GPS
Længdegrad 11.962676
UTM-system
Breddegrad 54.990302
E 689535 N 6097727

Beskrivelse

Langdyssen "Valdemars Plads midt i Vintersbølle Skov syd for Nyråd ud til Storstrømmen blev anlagt i bondestenalderen omkring 3.400 f. Kr.

Nr. Frenderup-jættestuen ligger flot og ret højt i det bølgede morænelandskab. Her set fra vest.

Dyssen er som de fleste andre storstensgrave blevet afgravet og plyndret i gammel tid og fremstår nu som en ruin af de tidligere to jorddækkede gravkamre i en aflang høj omsat med store sten langs højfoden.

Den afmærkede stirute "Sjællandsleden" fører lige forbi langdyssen.

Langdyssen ligger nordnordvest - sydsydøst i skovbunden og har et let trapezformet grundrids på ca. 18 x 8 meter. Af den tidligere store høj ses nu kun en ganske svag forhøjning indenfor de i alt 29 randsten, hvoraf en stor del er væltede. Langs hver langside står 10 randsten samt 4 og 5 ved nordre og sydlige gav. En oprejst gavsten i nordenden er særlig stor og en tilsvarende væltet sten ses i modsatte ende. Tilsammen danner de langdyssens "stævnsten".

Valdemars Plads set fra skovvejen øst forbi langdyssen.

Højen blev fredet frivilligt i 1868, og er allerede i 1844 beskrevet af National- museets senere direktør Sophus Müller. Langdyssen var allerede da afgravet og dens to gravkamre tømt og nedbrudte. De to gravkamre har oprindeligt været helt indesluttede i højen som lukkede gravkamre. Der ses ingen spor efter kammergange til kamrene eller åbninger for disse mellem randstenene.

Landyssetomten set fra sydøst.

Fra det smalle, rektangulære nordre gravkammer ses kun en af kammerets sidesten mod vest samt en mindre del af endestenen mod syd. Fra det sydlige gravkammer er kun en enkelt sidesten samt en afvæltet dæksten bevaret.

Langdyssen set fra syd.

I den afvæltede dæksten ud for sydkammeret ses et cirkulært, senere indhugget hul omkring 20 cm. i diameter og 5-7 cm. dyb samt en smal ca. 1 cm. bred fure langs stenens kant. Huggesporene ligner et opgivet forsøg på at tildanne og genbruge stenen som møllesten. På stenen er der også for ganske nylig (2010) erkendt 14 skåltegn, som sikkert blev indhugget i bronzealderen, da dækstenen lå over gravkammeret.

Langdyssen set fra nord.

Til stenen og dens indhugninger er der tilknyttet forskellige sagn, som alle vedrører Kong Valdemar. Nogle mener, at Kong Valdemars hest skulle ligge begravet under stenen. Et andet sagn fortæller, at hullet er mærket efter hans hest fra de natlige ridt fra Vordingborg til Gurre og rillen et spor efter Kong Valdemars pisk.

De to sten i nordkammeret set fra nordøst.

Det fortælles også, at Kong Valdemar under en vildsvinejagt red efter vand til sin sårede jæger. Hans hest trådte så hårdt på stenen, at der sprang vand fra hullet, som Kongen bragte til jægeren, og herefter har der altid stået vand i hullet. Vandet i hullet har også helbredende virkning mod øjensygdomme og vorter og hvis du lægger en mønt i hullet går dine ønsker i opfyldelse. Men agt dig: Hvis du tager mønterne fra hullet, får du alle de vorter, som vandet med tiden har helbredt. (Lidegaard 1994 og link, H.Gøtz)

Sydlig kammer med den afvæltede dæksten som er forberedt til brug som møllesten.

Hovsporet efter Kong Valde- mars hest i stenen med dets helbredende vand.

Langdyssens to kamre samt randsten set fra sydøst.

De 14 skåltegn på dækstenen. Her opmalet. Foto venligst udlånt af Prøhl / Milstreu

